

Pirjo Markkola

EINO JUTIKKALAN historiapalkinto myönnettiin professori Pirjo Markkolalle

Pirjo Markkola on Tampereen yliopiston historian professori alanaan suomalaisen yhteiskunnan historia. Hän on kansallisesti ja kansainvälisesti ansioitunut historioitsija, jonka vahva panos on nähtävissä tutkijan, akateemisen opettajan ja tutkimusryhmän johtajan rooleissa.

Pirjo Markkola kuuluu historiantutkimuksen uudistajasukupolveen, jonka ansiosta sukupuoli, arki ja hyvinvointivaltio ovat saaneet vahvan sijan suomalaisessa historiantutkimuksessa. Markkolan tutkijanura alkoi työläiskodin syntyä ja tamperelaisia työläisperheitä käsittelevällä väitöskirjalla vuonna 1994. Läpi vuosikymmenten hänen työssään ovat seuranneet sukupuolentutkimuksen ja sosiaal historian teemat.

”Olen naishistoriantutkimuksen, sillä nimellä sukupuolihistoriantutkimusta silloin kutsuttiin, ensimmäistä suurempaa läpimurtosukupolvea. Minulla se alkoi jo gradusta. Meitä oli monta naishistoriasta väitellyttä tutkijaa 1990-luvulla.”

”Omin alani on ollut sosiaal historian ja sukupuolihistorian yhdistelmä, jossa tutkitaan tavallisten ihmisten elämää ja yhteiskunnan rakenteita pikemmin kuin korkean tason yksilöhistoriaa. Näkökulma on ollut uusi. Se on pyrkinyt valottamaan historiaa sellaisena kuin se on ihmisten kokemana ja kertomana ollut. Välillä on vaatinut nokkeluutta löytää aineistoa, mutta aina sitä on löytynyt, kun tietää, mitä kysymyksiä aineistolle esittää.” Markkola kertoo.

”En tee tutkimuksiani lukemalle esimerkiksi hallitusohjelmaa tai puolueiden ohjelmia tai julistuksia vaan keskityn ihmisten kokemaan arkeen. Olen ollut kiinnostunut esimerkiksi luterilaisuuden vaikutuksesta ajatteluun ja sosiaalityöhön. Oikeastaan vuoden 1972 Kansanterveyslain voimaantuloon saakka seurakuntien diakonisseilla oli hyvin tärkeä rooli maaseudun terveydenhuollossa.”

Professori Markkola on johtanut useita tutkimushankkeita toimien tutkimusryhmän johtajana ja johtoryhmän jäsenenä esimerkiksi Suomen Akatemian rahoitta-

*Professori Pirjo Markkola
kuuluu historiantutkimuksen
uudistajasukupolveen*

missa Yhteiskunnan historian huippuyksikössä ja Kokemuksen historian huippuyksikössä. Hän on myös johtanut tutkimusryhmää Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisen NordForskin huippuyksikössä The Nordic Welfare State - **Historical Foundations and Future Challenges**. "Olen ollut mukana kolmessa huippuyksikköhankkeessa. Tällä hetkellä tutkimme Tampereen Kokemuksen historian huippuyksikössä kolmea teemaa, jotka ovat eletyn kansakunnan, eletyn uskonnon ja eletyn hyvinvointivaltion tutkimusryhmät. Itse olen eletyn hyvinvointivaltion ryhmän vetäjä."

Pirjo Markkolan työuralle on ollut ominaista kansainvälisyys ja liikkuvuus. Hän on alusta alkaen luonut merkittäviä kontakteja sekä rakentanut verkostoja, jotka ovat hyödyttäneet hänen opiskelijoitaan Suomessa ja Pohjoismaissa. Markkola on tehnyt suomalaista tutkimusta ja tutkijoita tunnetuksi myös toimiessaan kansainvälisissä luottamustehtävissä.

Markkolan tutkimustyöllä on vahva yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Tämä näkyy

esimerkiksi Markkolan ja hänen johtamansa tutkimusryhmän sosiaali- ja terveystieteiden tilaamassa selvitystyössä lastensuojelun menneisyydestä. Tämän selonteon yhtenä seurauksena Suomen valtio esitti anteeksipyyntönsä lastensuojelun sijaishuollossa kaltoin kohdelluille henkilöille. "Lastensuojelun epäkohtien selvitys on oman tutkijanurani tärkein yksittäinen hanke. Olen yhä siitä ylpeä ja iloinen, että ryhmäni, jossa oli historiantutkijoita, etnologeja ja sosiaalitutkijoita sai työn tehtäväkseen."

Markkola on julkaissut aktiivisesti kansainvälisillä ja kotimaisilla forumeilla. Hän on toiminut myös Historiallisen Aikakauskirjan päätoimittajana.

Suomalaisen Tiedekatemian jäseneksi Pirjo Markkola kutsuttiin vuonna 2014.

Eino Jutikkalan historiapalkinto myönnetään joka kolmas vuosi palkinto ansiokkaasta historiantutkimustyöstä.

Kuva: Jonne Renvall / Tampereen yliopisto